

19. februar 2001: «- Gi ut bestefars psykoanalyse»

- Hamsun ville fått slag

– Vi har ingen ambisjoner om å legge ut journalen til folkelesning, sier nasjonalbibliotekar Bendik Rugaas, som denne måneden møter Kulturdepartementet for å diskutere saken. (NTB)

Marianne Hamsun er sjokkert og skuffet over at Nasjonalbiblioteket ønsker å publisere svigerfarens psykoanalyse. Hun er dermed uenig med Hamsun-slektens talsmann, Leif Hamsun.

Av UNN CONRADI ANDERSEN

– Jeg synes det hele er uhyrlig. Hamsun ville fått slag, hadde han visst dette, sier Marianne Hamsun, som er bosatt på Gran Canaria og arbeider som billedkunstner.

Kjente Marie

Hun er enke etter Tore Hamsun, Knut Hamsuns eldste sønn og Leif Hamsuns far. De var gift i 42 år, og selv om Marianne Hamsun aldri møtte Knut Hamsun, har hun et sterkt forhold til sin svigerfar.

– Jeg ble meget godt kjent med hans kone Marie gjennom 16 år, forteller hun.

Det var i årene 1926 og 1927 at Hamsun oppsøkte legen Johannes Irgens Strømme for samtaler om sine drømmer. Hele familien Hamsun flyttet en periode inn til Oslo for at forfatteren skulle få best mulig utbytte av behandlingen.

– Min mann Tore var 14 år den gangen, forteller Marianne Hamsun.

Intimt

Marianne Hamsun er ikke enig med Leif Hamsun, sønnen til hennes avdøde mann Tore Hamsun fra hans første ekteskap. Leif Hamsun er i dag forvalter av forfatterens rettigheter, og har tidligere uttalt at psykoanalysen bør utgis.

– Dette er intime ting. Knut Hamsun var ikke typen til å komme inn på personlige områder. Det som er gitt av opplysninger under konfidensialitet bør forbli det. Jeg skjønner at enkelte kan synes at dette er interessant, men det er ikke noe vi har noe med. La ham få hvile i fred.

Hamsun hadde et voldsomt temperament.

Marianne Hamsun forteller mye om Hamsuns reaksjonsmønster, og hvordan han ville reagert om psykoanalysen ble kjent:

– I «På gjengrodd stier» får man et lite hint om Hamsuns forskjellige reaksjoner – som da Marie ble offer for professor Langfeldts indiskresjoner, som førte til at de kom til å leve atskilt i over fem år. Dette synes jeg taler godt for seg.

Hun synes publikum bør gå til Hamsuns bøker hvis de vil forstå kunstneren.

– Det som står i bøkene sier i grunn alt om Hamsuns sjelelige tilstander. Det er hans egne ord. Min mann Tore har skrevet at Nagel i «Mysterier» er Knut Hamsun. Han mente at dette var første og siste gang Hamsun virkelig stilte seg fram.

«Ubevidst sjæleliv»

Marianne Hamsun anbefaler artikkelen «Fra det ubevidste sjæleliv», for å få et innblikk i kunstnerens. Hamsun skriver:

«Hos flere og flere folk der lever et anstrengt tankeliv og dertil er ømtårlige av gemmytt oppstår det ofte sjelelige virksomheter av det underligste slag. Det kan være aldeles uforklarlige sansetilstander. En stum årsaksløs henrykkelse. Et pust av psykisk smerte. En fornemmelse av å bli tatt til fra det fjerne, fra luften, fra havet, en grusom fin lydhørhet der bringer en til å tide endog av suset fra anede atomer, en plutselig uventet styrren inn i lukkede riker der slås opp: Aneisen av en forstående fare midt i en sorgløs stund.»

Les mer om denne saken:
Dagbladet.no/hamsun

unn.conradi.andersen@dagbladet.no

NÆR HAMSUN: Marianne Hamsun har et sterkt forhold til sin svigerfar. Her er hun utenfor familiegården Skogheim på Hamarøy. Knut Hamsun flyttet hit sammen med sin kone midtveis i livet. Her levde de et rolig liv og fikk flere barn, før de flyttet sørover igjen. Marianne Hamsun var gift med Tore Hamsun, som også har gitt ut en biografi om sin far. Foto: JOHAN BRUN

Knut Hamsun og psykoanalysen

● I årene 1926 og 1927 flyttet Knut Hamsun fra Nørholm til Oslo for å underkaste seg psykoanalyse hos Johannes Irgens Strømme.

● Behandlingen besto i at Hamsun fortalte Irgens Strømme om sine tanker og drømmer.

● Psykoanalysen er stenografert i systemet Gabelsberger, som ikke har vært i bruk siden 60-tallet.

● Gyldendal har dekodet et utdrag fra psykoanalysen på rundt 30 sider, for å se hva materialet inneholder.

● Ingar Sletten Kollan er i gang

med en biografi om Knut Hamsun, og har i den forbindelse fått tilgang til dette materialet.

● Nasjonalbiblioteket ønsker å publisere psykoanalysen i sin helhet, og har bedt Justisdepartementet om å vurdere de juridiske sidene ved en utgivelse.

